

CATALEG DE VARIETATS LOCALS D'INTERÈS AGRARI DE CATALUNYA

1. DADES GENERALS:

Nom Científic de l'espècie: *Olea europaea* L.

Nom de l'espècie: Olivera

Nom de la varietat: Tiuranenca

Sinonímies:

Núm. d'inscripció al Catàleg de varietats locals d'interès agrari de Catalunya:

Comarca d'origen: La Noguera

Comarca de cultiu actual: La Noguera

Usos etnobotànics: Oliva per a almàssera

2. BREU DESCRIPCIÓ DE LA VARIETAT:

Varietat de vigor mig i port semi-erecte amb una densitat de capçada mitjana, de fulla el·líptica-lanceolada amb una curvatura helicoidal al llarg del limbe tot i que no molt marcada. Pinyol de pes baix i el·líptic, entre simètric i lleugerament asimètric, d'àpex i base punxegut, amb presència de mugró, de superfície rugosa i un nombre alt i de distribució uniforme dels solcs fibrovasculars. Varietat localitzada com a arbres aïllats als municipis de Tiurana i Artesa de Segre a La Noguera. Oliva petita amb un contingut en oli baix. L'oli és pobre en àcid oleic, i sovint amb un contingut en l'àcid linolènic fora de norma (superior al 1%). L'oli té una vida útil molt curta. En boca predomina l'atribut dolç.

3. AMBIT TERRITORIAL DEL CONREU:

4. CARACTERS MORFOLÒGICS DE LA VARIETAT:

PLANTA

Vigor: Mig
Port: Semi-erecte
Densitat de canòpia: Mitja

FULLA

Forma: El·líptica lanceolada
Longitud: Mitja
Amplada: Mitja
Curvatura longitudinal del limbe: Helicoïdal

FRUIT

Pes:
Forma:
Simetria:
Posició del diàmetre transversal màxim:
Àpex:
Base:
Mugró:
Lenticel·les:
Color a la maduració:

PINYOL

Pes: Baix
Forma: El·líptica
Simetria (A): Lleugerament asimètric
Simetria (B): Simètric
Posició del diàmetre transversal màxim: Cap a l'apex
Àpex: Punxegut
Base: Punxeguda
Superfície: Rugosa
Nombre de solcs fibrovasculars: Alt
Distribució de solcs fibrovasculars: Uniforme
Terminació de l'apex: Amb mucró

CARACTERÍSTIQUES ELAIOTÈCNIQUES

Pes fruit (g): 1,76
Pes pinyol (g): 0,32
Relació polpa/pinyol: 4,69
Índex de maduresa (IM): 2,4
Proporció d'olives de color verd (IV): 53
Proporció d'olives negres (IN): 7
Humitat (%): 69,5
Rendiment gras (%): 14,2
Oli (%sms): 41,7

Composició en àcids grassos:

C16:0 (palmític %): 15,19
C16:1 (palmitoleic %): 1,64
C18:1 (oleic %): 57,39
C18:2 (linoleic %): 22,02
C18:3 (linolènic %): 1,16

Susceptibilitat oxidativa: 1109

Estabilitat (h 120°C): 4,85

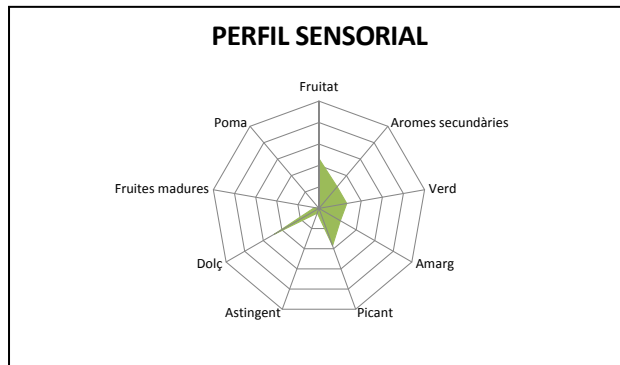
Polifenols (mg/kg àcid cafeic): 236

K225 (índex d'amargor): 0,23

PERFIL SENSORIAL

Paràmetres sensorials:

Fruitat: 4,6
Amarg: 2,3
Picant: 3,7
Poma: 0
Altres fruites madures (Afm): 0,4
Verd: 2,6
Dolç: 4,8
Astringent: 0,5
Altres: 2,6

5. DOCUMENTACIÓ VISUAL:

Exemplar de la varietat 'Tiuranenca' de 15 anys

Detall del fruit de la varietat 'Tiuranenca'

Detall de la fulla de la varietat 'Tiuranenca'

6. VARIETATS SIMILARS:

7. CARACTERÍSTIQUES AGRONÒMIQUES:

Varietat de vigor mig i port semi-erecte amb una densitat de capçada mitjana. Varietat mitjanament productiva.

8. INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Al·lels identificats (en bp) a la varietat 'Tiuranenca' en comparació a 6 varietats comercials de referència ('Arbequina', 'Argudell', 'Empeltre', 'Farga', 'Morruda' i 'Sevillenca'), analitzades per 9 SSR.

	DCA3	DCA4	DCA7	DCA8	DCA9	DCA10	DCA11	DCA16	DCA18
Arbequina	236:247	136:166	150:150	143:143	190:211	168:168	143:182	122:146	167:177
Argudell	247:257	140:192	133:191	141:152	169:179	168:222	143:180	150:174	171:175
Empeltre	247:249	170:192	154:154	135:139	192:211	158:170	143:143	146:154	169:179
Farga	243:249	170:192	154:154	135:167	179:192	145:160	128:143	122:150	165:169
Morruda	247:249	190:196	158:170	143:156	192:213	152:199	150:150	150:176	171:183
Sevillenca	243:253	148:148	148:170	141:156	169:188	148:158	133:164	154:174	173:175
Tiuranenca	236:257	136:168	150:170	135:152	192:192	199:222	143:150	154:176	175:185